

AMERIKANSKI SLOVENE

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do umage!

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO, IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V Z EDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian Organizations)

NAJSTAREJŠI
IN NAJBOLJ
PRILJUBLJEN
SLOVENSKI
LIST V
ZDRUŽENIH
DRŽAVAH
AMERIŠKIH.

SEPTEMBER

1 T. Beldi
2 S. Stefan kralj
3 O. Sabina
4 P. Rozalija
5 S. Lovrenc Jusi
6 N. 14. pobnik
7 P. Delav. praz.
8 T. Mall smaren
9 S. Peter Klaver
10 C. Nikolaj
11 P. Protus in Hiac.
12 S. Sre Marijino
13 N. 15. pobnik
14 P. Povi. sv. Križi
15 M. Mati 7. zal. C.

ŠTEV. (NO.) 175.

CHICAGO, ILL., ČETRTEK, 3. SEPTEMBRA — THURSDAY, SEPTEMBER 3, 1936

LETNIK (VOL.) XLV

Čeho-nemška sprava izjalovljena-Noro divjanje Špancev

Vodja nemške stranke na Čehoslovaškem ni imel uspeha z delom za zblizanje med Nemčijo in Čehoslovaško. — Čehi ne marajo sporazuma, ker sumijo, da Nemčija nima iskrenih namenov. — Nemčija bi rada Evropi zavezala jezik.

Berlin, Nemčija. — Zadnjih par tednov se je z gotovostjo trdilo, da je sporazum med dvema starima nasprotnicama, namreč Nemčijo in Čehoslovaško, že takorekoko sigurna stvar; vse, da je že dogovorjeno, so dejali, in da drugega skoraj ni več potrebno, kakor podpis na pogodbo sporazuma. Ti optimistični preroki so se, kakor razvidno, temeljito motili in Čehi in Nemci so si danes enako daleč, kakor so si bili kdaj poprej.

Govorice o tej spravi je razširjal zlasti vodja največje nemške stranke na Čehoslovaškem, Konrad Henlein, ki je nedavno napravil obisk v Berlinu. Priznati se mu mora za slugo, da se je v resnici trudil, da bi pripravil obe državi do zblizanja. Bržkone mu je bilo pri tem najbolj zato, da pridobi z zvezo z Nemčijo za svojo nemško manjšino na Čehoslovaškem večje ugodnosti. Uspeh, o katerem je domneval, da ga ima takorekoko že v žepu, pa se mu je nenadoma popolnoma izjalovil.

Kako malo je čehoslovaška vlada pripravljena za popuščanje napram svojim nemškim manjšinam in potem tega za zblizanje s sosednjimi Nemčijo, se je pokazalo preteklo nedeljo. Za ta dan je imela Henleinova nemška stranka (napovedano veliko javno zborovanje v okrožju Karlovih vari. Zborovalce pa je čakalo veliko razočaranje: Po naročilu oblasti je policija namreč zborovanje prepovedala. Henlein je imel nato isti dan tri govore, v katerih je pozabil na svojo namero za sporazum z vlado in je to ostro napadal.

To je bil samo eden slučajev, tekem zadnjih dveh tednov, ko je čehoslovaška vlada nekako naménoma pokazala, da niti najmanj ne misli na kak sporazum z Nemčijo, do čim so istočasno nekateri krogi v Berlinu zatrjevali, da je ta sporazum že dosežen. Za to, da ne pride do ožje zveze z nazijsko Nemčijo, ima čehoslovaška vlada svoje vzroke. Predvsem ne mara pri svojih zaveznicah, namreč Rusiji, Franciji in državah male antante, vzbuditi suma, da se na svojo roko za njih hrbtom pogaja z njih skupno nasprotnico. To bi utegnilo Čehoslovaški odtujiti omenjene države, s čimer bi Čehi gotovo več izgubili, kakor pa bi z zvezo z Nemčijo pridobili.

Nasprotno pa je razumljivo tudi, zakaj je Nemčija bila tako glasna o "skoraj sklenjenem" sporazumu s Čehoslovaško. Celi Evropi je namreč znano, da razen na Avstrijo meče Nemčija oči v prvi vrsti na ozemlje, na katerem prebivajo češki Nemci, in Hitlerju se je že večkrat vrgel iz tuje zemstva v obraz očitek, da

KATASTROFA V RUDNIKU

325 mož pokopala eksplozija v nemškem premogovniku.

Bochum, Nemčija. — V nekem premogovniku blizu tukajšnjega mesta, ki leži v Westfaliji, se je pripetila pretekli ponedeljek pretresljiva tragedija, katere žrtev je postalo 20 človeških življenj. Iz doslej nepojasnjenega vzroka je namreč nastala v globokem rovu eksplozija in zasula v premogovniku 325 rudarjev, ki so bili tamkaj zaposleni ob času nesreče. Reševalno moštvo je neumorno delalo skozi celo noč in je do jutra odkopalo vse ponesrečence razen treh. 20 so jih našli mrtvih in nadaljnjih 20 ranjenih.

SLOVENSKA DRUŽINA V AVTOMOBILSKI NESREČI

Chicago, Ill. — Znani slovenski gostilničar Rudy Schroif, 2047 W. 21st St., je imel s svojo družino nesrečen dan preteklo nedeljo. Ko se je vozil po Roosevelt rd. v zapadni smeri s svojo soprogo Josephine in sinčkom Rudim, katerim se je pridružila še Mrs. Jos. Prezel, je na križišču So. Lombard priletel v ozadje njegovega avtomobila neki drugi avto, kar je imelo nesrečne posledice. Dočim je voznik sam, oče, zadobil sicer znatne, toda ne nevarne poškodbe po glavi, so pa tem več trpeli ostali potniki. Mrs. Schroif in Mrs. Prezel ste občutno ranjeni, zlasti po nogah, in ležite v Elmhurst bolnici. Elmhurst, Ill. Ravno tam je tudi mali sinček, ki je moral biti operiran zaradi zadoblenih notranjih poškodb in po glavi. — Upamo, da bodo ponesrečenci srečno preboleli poškodbe in jim želimo skorajšnje okrevanje.

JOHNSON BO AGITIRAL ZA ROOSEVELTA

New York, N. Y. — Znani načelnik bivše NRA, general Johnson, se je izrazil, da bo aktivno propagiral za ponovno izvolitev Rosevelta, češ, da med Landonom in Rooseveltom je sedanji predsednik edina pametna izbira. Prvi govor bo imel 12. sept. v Buffalo, N. Y.

Ima glede Čehoslovaške osvajevalne namene. Ako bi se zdaj v resnici posrečilo Hitlerju, da bi pridobil Čeha za sporazum, bi lahko stopil pred Evropo in naglašal, kako miroljubne namene ima proti svoji južni sosedji. To bi mu prav prišlo zlasti v nameravani lokarnski konferenci, kjer bi lahko na zahtevo Evrope, naj dokaže svojo miroljubnost, pokazal, da živi v prijateljskih odnosih s svojimi sosedji.

FRANCIJA SNUBI POLJSKO

Poljski general bil deležen sijajnega sprejema v Parizu.

Pariz, Francija. — Tako sijajnega sprejema že kmalu ni so pripravili Francozi kakemu tujezemskemu državniku, kakor ga je bil deležen načelnik poljskega generalnega štaba, gen. E. Rydz-Smigly ki je prisel semkaj na obisk. Kakor bi ženin snubil nevesto, se zdi, in Francija hoče očitno napraviti znamenitost, o kateri se je doslej pritoževala Poljska, da ga je bila od Francije deležna. Vsi tukajšnji listi brez izjeme, celo komunistični, se kar kosajo med seboj, kateri bo zapel lepši slavojev Poljski. Morebiti jo bodo res pregovorili, da bo obrnila Nemčiji hrbet.

PEVEC — BOKSAR

Toronto, Ont. — Med tem, ko je znani pevec — "crooner" Rudy Vallee nastopil v neki tukajšnji dvorani s svojim glasom in svojim orkestrom pretekli ponedeljek zvečer, je nekdo izmed občinstva vrgel prazno steklenico proti njemu. Ujezilo je to slavnega pevca in, ko so mu na vprašanje, kdo je to storil, pokazali nekega pijanega moškega, je Rudy junaško skočil proti njemu in mu s pestjo v obraz pokazal svojo moč, da se je ta zvalil po tleh. Ko se je pobiral in zagotavljal, da ni on vrgel steklenice, je Rudy zmagovalno odkorakal nazaj proti odru in občinstvu mu je ploskalo k njegovemu izrednemu činu.

RAZSTAVA CVETLIČNIH VRTOV

Chicago, Ill. — Zanimiva razstava, ki si jo bo vredno ogledati, se bo otvorila prihodnjo soboto teden, 12. sept., v tukajšnjem International Amphitheater. Na njej se bodo namreč videli vseh vrst cvetlice in rože iz vseh delov sveta, ki bodo nasajene v okusno izdelanih gredicah in vrtovih. Razstava bo trajala teden dni, do 20. septembra, in bo otvorena vsak dan od 11. dopoldne do 10:30 zvečer.

ŽENSKE ODPRAVLJAJO OD BAR

Omaha, Nebr. — Zveza uslužbencev v salunih je na svojem zborovanju v ponedeljek sklenila, da bo vložila pri državni zakonodaji zahtevo, da se prepove ženskam poseščati bare v salunih. Izrazili so se, da je gotovo zopet pričakovati prohibicije, ako se ta navada ne odpravi.

KRIŽEM SVETA

Vatikan. — Kakor trdi neko vatikansko neuradno poročilo, je bilo v Španiji požganih 162 cerkva in samostanov. — Gibraltar. — Španska vlada je objavila, da se bodo odpravile državne policijske čete, znane pod imenom civilna garda. Njih število znaša okrog 30.000. Te tradicionalne čete, ustanovljene začetkom zadnjega stoletja, so bile pravi strah prebivalstva.

Berlin, Nemčija. — Neki nazijski list ve povedati v poročilu iz Varšave, da je bilo v nekem mestu v Rusiji postreljenih 300 častnikov in mož, ki so bili obdolženi upornišтва. — Peiping, Kitajska. — Štirje ameriški marinerji so bili v ponedeljek postavljeni pred vojno sodišče. Obdolženi so, da so na poslaništvo Zed. držav posadili rdečo zastavo, ki so jo zbežali iz barak, pri čemer so stražnika pobili na tla.

Z NOBENO STRANKO NI BORAH ZADOVOLJEN

Boise, Idaho. — Rep. senatorja Boraha so pretekli ponedeljek vprašali, kako je njegovo mnenje o programih, ki ste jih sprejeli demokratijska in republikanska konvencija. Odgovoril pa je senator, da ne more izraziti svojega mnenja, češ, ako bi povedal, kar misli o teh platformah, bi ne bilo za tisk.

DEKLE PREVARILA ROPARJE

Lincoln, Ill. — V noči med nedeljo in ponedeljkom so trije oboroženi banditi vdrli v neki tukajšnji nočni lokal, katerem se je vršil ples. Neki plesalec je pred njimi rešil svoj \$1000 prstan na ta na-usta.

RAZBIJAJO DOMOVINO

Španci postavljajo v razvaline svoje lastne domove. — Mesto Irun ljuto bombardirano.

Madrid, Španija. — Ze šesti teden zdaj Španci blazro pustošijo svoje lastne hiše in razbijajo svoja mesta in svojo domovino in, kakor kaže, teh norosti še ne nameravajo kmalu končati. Še je dosti mest, ki niso še razdejana in še mnogo namišljenih sovražnikov, ki so še živi! Vse mora biti uničeno, da se zadosti razpaljenim strastem.

Eno mest, ki mu grozi usoda popolnega razdejavanja, je Irun na skrajnem severu države. Kakor je bilo včeraj poročano, so uporniki zagrozili, da bo ga bodo pričeli z vsemi mogočimi sredstvi bombardirati, in to grožnjo tudi izpolnjujejo. Z granatami iz topov in bombami iz zraka obdelujejo že od ponedeljka in nič se niso ozirali na to, da so pri tem pobijali svoje lastne somišljenike. Vlada armada je namreč hotela preprečiti bombardiranje mesta in je odlične pristase upornikov izpostavila na kraje, kjer je imel biti najhujši ogenj, hoteč s tem odvrniti upornike od njih namere. Uporniško poveljstvo je o tem obvestilo; to pa se je samo "zgražalo nad barbarstvom" in započelo civilizirano kanonado.

VSI AVTOMOBILI MORAJO BITI PREISKANI

Chicago, Ill. — V ponedeljek popoldne je potekel rok, do katerega so morali biti vsi avtomobili v tukajšnjem mestu preizkušeni. Dasi je bilo za to več mesecev časa in je bilo postavljenih v to svrhu 18 postaj, od katerih jih je bilo šest odprtih tudi ponoči, je še vedno od 450.000 avtomobilov, kar jih je v Chicagu, 100.000 nepreizkušenih. Kazen za vožnjo s takim avtomobilom je od \$1 do \$100.

Čin, da ga je oddal svoji tovarišici, ki ga je vtaknila v

Iz Jugoslavije.

Strašen požar v Beli Krajini, ki je uničil dvanajst kmetij v vasi Pilatovci in povzročil velikansko škodo. — Strela omamila očeta in tri otroke. — Smrtna kosa. — Druge nezgode, novice in nesreče.

V plamenih

Metlika, 14. avg. — V torek okoli 9. dopoldanske ure je prišlo v majhni vasi Pilatovci v radatoviški občini goreti. Ogenj se je najprej pojavil pri posestniku Petkoviču, a hip zatem še v nekaterih drugih hišah, ki so skoraj vse zgrajene zelo primitivno in večinoma krite s slamom. Ker je bilo jutro zelo vetrovno, so ogorki s posameznih streh, ki jih je raznašal močan veter, zanetili še nekatera gospodarska poslopja, tako da je v kratkem razdobju gorelo 12 stanovanjskih in 7 gospodarskih zgradb. Hiše so bile večinoma zgrajene druga poleg druge, a so se vendar skoraj istočasno vnela tudi nekatera bolj oddaljena poslopja.

Na brzojavni klic bližnje suharske pošte so metliški gasilci z motorno brizgalno takoj odhiteli na mesto nesreče in se jim je deloma posrečilo ogenj vsaj lokalizirati, dočim je bilo na gašenje zaradi velikega pomanjkanja vode v tej vasi skoraj nemogoče misliti. Metliškimi gasilcem so prihiteli na pomoč tudi gasilci z Lokvice, a pri reševanju so pomagali seveda tudi domači gasilci iz Radatovičev in nekateri Pilatovčani. Kljub največjemu naporu požrtvovalnih gasilcev je ogenj, ki je viharno vreme njegovo moč čedalje bolj stopnjevalo, uničil 19 zgradb in tako povzročil okoli 300.000 Din škodo. Prizadeji pogorelci so bili zavarovani pri zavarovalnicah Rosija Fonsier, Zedinjeni, Vzajemni in Slaviji in bo škoda po večini krita. Najprej pa bo preiskava morala ugotoviti vzrok te, v analizi Bele Krajine izredno velike požarne katastrofe.

Da bi ugotovil dejanski stan, se je metliški sreski načelnik g. Matija Kalkl, ki te dni odhaja na svoje novo službeno mesto v Škofji Loki, ker bo metliški srez jutri likvidiran, še včeraj napotil v Pilatovce, vendar pa je bilo zaradi velikega obsega katastrofe skoraj nemogoče ugotoviti prave vzroke in začeti s preiskavo. Izjave domačinov so si precej nasprotujoče, kar pa je razumljivo, ker se je v več poslopih ogenj skoraj hkratu pojavil.

Prebivalstvo je zaradi velike nesreče zelo zbegano. Poleg domačij so jim namreč pogoreli vsi gospodarski pridelki, ki so jih te dni pospravili pod streho in ki so bili v primeri s prejšnjimi v sušnih letih precej zadovoljivi.

Neurje s strela

Maribor, 13. avg. — Silno neurje je sinoči okrog 18. ure divjalo tudi nad Mariborom in okolico. Nevihto je spremljalo zamolklo grmenje, strela je švigala iz oblakov na zemljo. V stanovanjsko hišo v Slomškovi ulici 22. na Pobrežju, ki je last upokojenega bančnega uradnika Franca

Zabriška, je treščilo. Tisti čas se je nahajal v podstrešju zasebnik Anton Karbonija s tremi svojimi otroki, ki so se v strahu pred grmenjem in bliskanjem tesno oklepali očeta.

Nenadno se je močno zablskalo, sledil je takoj silen tresk in je bila soba mahoma v plamenih. Otroci so popadali nezvestni ob očetu na tla. Tudi Karbonija je omedlel, vendar se je kmalu spet zavedel. Ko je videl, da gori strop, je poklical domačine, ki so s skupnimi naporii pogasili ogenj, da se ni razširil na vse poslopje. Nezvestne otroke so z umetnim dihanjem obdili k zavesti. Strela je udarila v hišo skozi dimnik, razbila na strehi nekaj opeke, razdrila strop in štedilnik v Karbonijevem stanovanju, po razdejavanju pa šnila po električni napeljavi v zemljo.

Smrtna kosa

V Kostanjevici ob Krki je zadela kap Janka Petriča, mestnega župnika v Ljubljani pri sv. Petru. Šel je na obisk svojega sošolca župnika Jakoba Žusta, ki deluje v Cerklah ob Krki, ko ga je dohitela smrt. Rojen je bil leta 1875 v vasi Vasica pri Cerklah na Gorenjskem, v mašnika posvečen l. 1898. Kaplanoval je v Škofji Loki, potem v Zagorju ob Savi, odkoder je prišel v Ljubljano, kjer je deloval skoro celih 30 let.

Pod padajočim drevesom

Pri regulacijskih delih Mure je bil zaposlen tudi delavec France Bezjak iz Murskega Središča. Pri podiranju drevesa je prišel pod padajoče drevo. Težko deblo ga je stisnilo k tlom, da so ga tam se nahajajoči delavci le s težavo in težko poškodovanega izlekli izpod drevesa. Odpeljali so ga v mariborsko bolnico, kjer je pa kmalu podlegel poškodbam.

Dve nesreči

Iz Ribnica je bil pripeljan v ljubljansko bolnico 29 letni delavec Stanko Novak, ki je po nesrečnem naključju padel pod voz, ko je vozil s konji. — Podobna usoda je zadela posestnika Ivana Dima iz Hudeje pri Trebnjem, ki je tudi padel pod voz.

Izpod Gorjancev

Iz St. Jerneja na Dolenjskem poročajo, da so se zadnja leta v Gorjancih zelo razplodile divje svinje in delajo veliko škodo na poljih. Na Javorci, ki stoji najvišje v hribih, kmetje s težavo rešujejo iz leta v leto svoje pridelke pred požrešnimi ščetinci. Pred dnevi je gostilničar Janko Recelj upihnil življenje veliki divji svinji, ki je vodila s seboj že odrasle mladiče.

Oglašji v Amerikanskem Slovincu imajo vedno uspeh.

PET PREMOGARJEV ZASULA EKSPLOZIJA

Slika kaže žalostni prizor, ko nosijo mrtva trupla ubitih premogarjev, kateri so postali žrtev nesreče. Pripetilo se je to v nekem premogovniku blizu mesta Pittston, Pa., kjer je eksplozija v rovu zasula pet delavcev.

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski
list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

The first and the oldest Slovene
Newspaper in America.
Established 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, pone-
deljkov in dnevo po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Mon-
day and the day after holidays.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849. W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75
Posamezna številka 3c	Single copy 3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrta dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

J. M. Trunk:

Pa imejte!

Že nekaj stoletij trobijo med svet, da je katoliška cerkev koklja vsakega napredka. Zdaj se je to trobenje izpremenilo v pravo tulenje in se obrnilo zoper krščanstvo sploh in zoper vsako vero. Ti trobentarji in tuliji so si naredili svet po svojem. Kakšen je ta svet zdaj že?

Na tem novem in naprednem svetu delajo plinovske maske na Angleškem že za cučke. Črna legija strelja črnce prav za špas. Nemčija, Anglija, Francija, Rusija itd. itd. kopljuje mrlično bombe, izdelujejo strupene pline, tekoče plamene, kali za razjedujoče bolezni za nov pohod slavospeva medsebojnega črtenja. Španija je posuta z mrličji. Ateizem vcepljen že cučkom. Brezdelnost vseposod. plače nikjer zadostne. Svoboda zadavljena v Rusiji, izgnana iz Nemčije, ubita v Mehiki. Jemlje slovo v Španiji, Franciji. Civilizacija teptana po nezasišanih zločinih. Načelo: ti mene, ali jaz tebe. Ali hočete še nekaj več — napredka? Očividno, ker tulenje je hujske in hujske od dne do dne.

Kaj, ko bi bil do leta 1936 svet sledil navodilom katoliške cerkve? Ni in noče, pa ima, kar je naredil s svojim napredkom, in še več tako napredne robe hoče. Pa imejte.

Cmav in cveč

Mary Jugg je napisala nekaj o evoluciji in Rev. Hugo Bren ji je malo odgovoril. Le mimogrede naj omenim, da vidim iz "Proletarca", da piše Mary Jugg pri Molekovi mizi, in ker sedita oba za eno in isto mizo, je povsem naravno, da reče tudi g. Molek to in ono in med vso družbo pride končno tudi Trunk. Pravi in piše g. Molek-Jugg:

"Znani pater Hugo Bren piše v Ave Mariji, da ni treba verjeti v svetem pismu vsega, kar črke kažejo. Ni treba verjeti, da je Bog ustvaril svet in žive stvari kar direktno. To se je lahko zgodilo posredno z — evolucijo! Bog je ustvaril le seme. Ta je nova. Torej nič več Adama, nič več rebra Eve, vse to je bilo po Trunkovo le cmav! Kaj bodo katoliki zdaj verjeli? Katoliki naj zdaj vprašajo patra Hugona, kaj je Bog naredil s semenom, ko je ustvaril človeka!"

Potrdim, da je kaj takega daleč — cmav, cmav na obe strani, namreč kakor g. Molek-Hugonovo evolucijo pojmuje, in cmav, kar on potem iz take cmav pojmovane evolucije izvaja. Pravzaprav pa je izvajanje vse — evec, da ostanemo malo pri moji — koroščini.

V dobi pred francosko revolucijo so ateistični bratci iz Pariza pošiljali ljudi navidezno v dveh skupinah na deželo med kmeti in delavce, in v vaških gostilnah je ena skupina vero hudo napadala, druga skupina istih bratcev pa je vero — zagovarjala, ampak na tako zarukan in bedast način, da je pri takem "zagovoru" vzelo sapo celo malo težkim kmetavzarjem. To je bil vrlo prefrigano zasnovan — trick. Evo ga pri "Prosveti" in pri Moleku in Juggi, in vse za isto mizo. Cmav in evec.

Med Hrvati

Dr. Maček kot politik ni ravno na glavo padel, dozda vsaj tudi ni bil noben šarlatan. Ko je nastopil, je imel zoper Srbe pritožbe, to se razume, vsaj jih imajo še zdaj polne žaklje tudi Slovenci, in je govoril se o "brača Srbi", toraj govoril za neko spravo v okviru Jugoslavije. Ampak v politiki se prikažejo elementi, katerih niti najrazsodnejši politik ne more popolnoma obvladati in se jim ukloni, ako hoče ostati v politični areni. Očividno je tudi dr. Maček podlegel vplivu — absolutnih in ekstremnih, in zdaj ne pozna več nobenih Srbov, naravno tudi, da nobenih Slovencev. Ti absolutni so pod vodstvom dr. Pavelića zasnovali umor kralja Aleksandra. Vrabci na strehi pa čivkajo, da je bila Italija na umoru udeležena, ne toliko Ogrska, in so pozneje Ogrsko malo bolj trdo prijeli, ker ni kazalo, da se lotijo pravega krivca — Italije. To je javna tajnost. Aleksander je bil vrlo trmogladen in na raku je hiral, da bi ne bil dolgo uzdržan. Kakor sem izvedel iz zelo zanesljivega vira, je zdaj obstoj Jugoslavije brezdv-

men, in bi Jugoslavijo mogla ogroziti le kaka zunanja sila, na kakršno očividno ekstremni Hrvati upajo, a upajo brez upa zmage, ker bi prav od take zunanje sile ne dobili nikoli nobene narodne in absolutne svobode. Slovenci imajo pritožbe, ampak razen kakih skromnih elementov so za Jugoslavijo, saj ne rinejo skozi zid in dobro vejo, kaj jih čaka celo pri kaki resnični "slobodni" Hrvatski.

Kaj bi sledilo in bi moralo slediti za vsakega politika tudi na Hrvaškem? Vsako prizadevanje za kako hrvaško državo je tratenje moči, i ništa više. Enako je tudi vsako zbiranje in moledovanje za denar in take brezupne svrhe. Ravno vidim, da so započeli s kolektami za "Hrvaškoga Domobrana za Sjevno Ameriko". Za vsem je za di dr. Pavelić, ki je zdaj tu po milosti Italije. Pravijo, da je na Hrvaškem pomanjkanje. Kje ga ni? Ako je, bi vsak cent bil dobrodošel in bi koristil narodu, tako pa bodo kolekte koristile le tem ekstremnim elementom in podaljšale mešanje, da ne bo kmalu prišlo do kakega sporazumljenja, ampak Jugoslavije ne bodo podrle. Obstoj Jugoslavije je zagotovljen, notranja uravnava pa odvisna v prvi vrsti od razsodnosti Hrvatov in njihov politikov. Z glavo skozi zid ni dobra politika, kolekta pa je dobra za tiste, ki kolektirajo in za nikogar in ničesar drugega.

SV. MISIJON V CANADI

Hamilton, Ont., Canada

Pred kratkim sem se obrnil za pojasnilo, če bi bilo mogoče dobiti slovenskega misijonarja semkaj v Canado in tudi dobil odgovor, in sicer v listu Amerikanski Slovenec. Ta odgovor je pa tudi bral č. p. Bernard Ambrožič, OFM v Lemontu, Illinois, ki mi je kratko po tem pisal, da če še nimamo preskrbljenega misijonarja, da se nam on ponudi, kar smo z veseljem sprejeli in tako določili čas sv. misijona za 10. septembra in sicer se začne zvečer ob 7:30, konča pa v nedeljo 13. septembra zvečer ob 7:30. Svete maše s pridigo bodo v petek in soboto ob 9 uri in enako bodo tudi večernice s pridigo vse te dni, to je v četrtek, petek, soboto in nedeljo, ob 7:30 zvečer.

Sv. misijon se vrši v poljski cerkvi, prvi blok od Sherman Ave., proti vzhodu (East.) — Vabite se prav prijazno, vsi Slovenci in Hrvati, kateri te morete, da se sv. misijona v velikem številu udeležite. — Sv. misijon bo vodil č. p. Bernard Ambrožič, slovenski misijonar iz Lemonta, Illinois v Severni Ameriki.

J. Vinčec

SUŠA TUDI NA ZAPADU

Valley, Wash.

Brala sem v listu, da bi g. urednik rad videl vsaki teden po en dopis iz vsake slovenske naselbine. Vedite, da nas je tukaj malo slovenskih rojakov in zato je med nami tudi tako malo novic, zlasti takih, ki bi zanimale slovensko javnost. Imamo pa precejšnjo sušo. Zadnji dež smo dobili 7. junija in teče sedaj že tretji mesec brez dežja. — Vročina je pritiskala na nas in živo srebro se je večkrat potegnilo v toplomeru do 90 in tudi do 100 stopinj, kar je že precej, mar ne? — Pridelki, ali leti-

na, bo nekako srednja, zlasti kar se tiče poletnih pridelkov, medtem ko bodo jesenski pridelki bolj pičli. Paše za živino pa ni. — Pomikamo se že proti koncu avgusta. Dnevi so še topli, noči so pa še hladnejše. Želimo samo, da bi nam Bog skoraj poslal potrebnega dežja in marsikatera rastlina bi si še opomogla.

Kakor berem v raznih dopisih, je drugod, kar se tiče suše, še veliko slabše kot pri nas, pa tudi vročino imajo drugod hujšo in poleg tega mnogo požarov. — Skoraj bi bila pozabila omeniti, da smo tudi tukaj imeli požar. Ogenj je namreč uničil hišo Valentinu Malley, kateremu je zgorelo vse kar je v hiši in v kleti. Zato smo mu Slovenci napravili veselico, pri kateri je prišlo okrog \$50.00 čistega, da bo imel za prvo pomoč. Omenjeni rojak je samski.

Omenim še, da rada berem novice iz naselbin. So prav zanimivi dopisi, zlasti izpod peresa slovenskega duhovnika p. Aleksandra, ko je priobčeval pisemca z dežele. — Končam moj dopis, ker ni posebnih novic, ki bi zanimale. Ako se še kaj zgodi, bom že še napisala. — Pozdrav vsem bralcem in bralkam tega lista.

Naročnica

ROJAKINJA IZ CANONS- BURGA PIŠE

Canonsburg, Pa.

Cenjeni g. urednik. Ne mislite, da tukaj v Canonsburgu ni Dolenjcev. O, še precej nas je. Zato smo se pa odpravile, jaz podpisana in pa predsednica društva Kraljica Majnika št. 194, Mrs. Mary Koklič, okoli rojakov, da bi kaj nabrala za šmihelsko sirotišnico. Najin trud ni bil zaman in menim, da je vsak, ki je daroval, dal svoj dar za dobro stvar. Zato se darovalcem obe kar najlepše zahvalive in kli-

čemo Bog plačaj.

Novic je pri nas vedno dosti, katere pa poročam naš poročevalec, kar je popolnoma prav. Jaz poročam samo to, da imamo vsakovrstno zabavo, kot piknike in ohceti. Pa tudi tista ptica, ki ji škrtlja pravi, se oglašja v naselbini. Tako je pred nedavnim priletela k družini John Terčelj, mlajši in jim prinesla sinka prvorojenca, katerega so z velikim veseljem sprejeli. Oba, mati in sinček sta zdrava. — Naše častitke.

Kakor ste že brali, bomo imeli v ponedeljek 7. septembra slovesno otvoritev tukajšnjega Doma. O tem so že drugi poročali. Jaz pristavim samo še to, da je Dom zares nekaj lepega za našo naselbino in stoji ravno v sredi naselbine. Poslopje je tako moderno vrejeno, da se marsikdo čudi. Le pridite od blizu in daleč pogledat kako bo ta lepa slavnost izpadla, pa se boste še vi z nami veselili našega napredka.

Še nekaj moram zapisati in sicer moram vprašati, kje je tista bridgevska zastopnica. Najbrže je šla kam prav daleč na počitnice, ali pa se ji je črnilo posušilo, ko je pa taka suša. Dolgo namreč sledujem da bi našla v Amerikanskem Slovincu kak dopis od nje, pa ga ni in ga ni. Sicer me je že dvakrat pripravila do tega, da sem morala piti črno kavo, ker mi je mleko vzkipevalo, ko sem brala njene dopise, ki so vselej tako zanimivi, da nisem pri tem nič mislila na mleko. Seveda, sem bila potem malo nejevoljna, pa ji to odpustim, samo naj se še kaj oglašja v Amerikanskem Slovincu. — Lep pozdrav naročnikom in čitateljem tega lista.

Rose Krall

DOLJENCI, ZDRAMITE SE IN POMAGAJTE KOLI- KOM ROJATE!

Milwaukee, Wis.

Takoj ko sem bral, da se je list "Amerikanski Slovenec," na prošnjo z Dolenjskega odločil da zavzame akcijo za zbiranje darov za Dolenjsko sirotišnico v Šmihelu, pri Novem mestu sem vedel, da bo to prav trd oreh. Smo pač vedno oblegani od vseh strani z raznimi kolekcijami in mnogi Slovenci širom Amerike pa žive, v številnih slučajih sami v potrebi in pomanjkanju.

Vendar namen te akcije je tako plemenit in prošnje z naše prelepe Dolenjske tako redke, da ne bi smel nihče odkloniti, če le more kako utreti kako malo vsotico in če ima še kaj srca.

Vse priznanje gre upravi lista "Amerikanskega Slovence," za pogumen začetek tega zbiranja. Ker je določen čas za zbiranje zelo kratek, zato naj vsak, ki more stori takoj svojo dolžnost.

Ko je urednik nas Dolenjce za našo "zasnanost" nekoliko pokrtačil, sem o zadevi sprejeto par besed z prijatelji in takoj sem imel na roki

\$7.50 za sirotišnico. Daj, pošli ti mesto mene, daj, so mi rekli. To tudi s tem izpolnim.

Želim in upam, da bo to našlo še mnogo posnemalcev. Izkažimo se, da domovine in naših rojakov potrebujemo, še nismo pozabili. Ni se ne ve, če ne bo kdaj kdo izmed nas še iskal zavetja, v zavodu, za katerega se zbira zdaj prispevki dobrih src.

Nam Milwačanom pravzaprav se ne sme preveč zameriti, ker se tako zaspano odzivljamo ker, žal, smo iz Dolenjske tu prav na redko posejani, ampak kar nas je, smo pa še zmeraj fajn fantje in dekleta, če verjamete al' pa ne.

Pozdrav vsem Dolenjcem in vsem dobrim srcem, ki so in še bodo darovali za Dolenjsko sirotišnico.

Milwaški Šmihelčan.

LOUIS L. DRAŠLER, PRED- SEDNIK SLOVENSKEGA NARODNEGA DEMO- KRATIČNEGA VO- LILNEGA ODBORA

Pod okriljem Narodnega Demokratičnega Volilnega Odbora (National Democratic Campaign Committee) so bili ustanovljeni posebni odbori za razne tuje rodne skupine kot sekcije Demokratičnega Narodnega Odbora.

James A. Farley, predsednik Narodnega Demokratičnega Odbora, potom tajnika tega odbora, Lawrence Wood Robert, Jr., naznanja, da je bil predsednikom Slovenskega Demokratičnega Volilnega Odbora imenovan g. Louis L. Drašler iz Clevelanda, Ohio.

G. Drašler, ki je še le 37 let star, je divizijski ravnatelj v departmentu za ceste države Ohio. On je tudi odbornik inženirskega društva "Professional Engineering Society" in član raznih slovenskih organizacij. Dopriskel je gimnazijo v Ljubljani in ameriško inženirsko šolo Case School of Applied Science.

Imena drugih odbornikov Slovenskega Demokratičnega Volilnega Odbora se objavijo kasneje.

Slovenska sekcija ima svoj urad v glavnem Headquarter stranke v New Yorku v Hotelu Biltmore. (Naslov je: Democratic National Campaign Committee, Slovene Section.) Tudi v Chicagu je sličen urad, s g. Jeričem na čelu, ki deluje za ozemlje držav Indiana, Illinois, Wisconsin, Iowa in Nebraska.

Slovenska sekcija naproša zlasti predsednike vseh Demokratičnih klubov, da se pismeno čim prej prijavijo na new-jorški urad.

STRUP IZPILA

Chicago, Ill. — Nezvestno so iz njene sobe na 1649 Warren blvd. odpeljali v petek 20 letno Miss Mary Andrus v resnem stanju v okrajno bolnico. Dekle je izpila strup "vsled osamljenosti", kakor se je izrazila v pismu.

ŠIRITE AMER. SLOVENCIA

• DOGODKI •

med Slovenci po
Ameriki

Mr. Math Kremesec operiran

Chicago, Ill. — Slovenski mesar in grocerist Mr. Math Kremesec je bil v ponedeljek operiran v bolnišnici sv. Antona in je operacijo srečno preživel in se mu stanje že izboljšuje. Dobro smo našemu možu želimo, da se mu zdravje čimprej povrne in da se zopet vrne zdrav h svoji družini.

V zakon

sta stopila te dni Miss Josephine Blatnik, slovensko dekle iz Springvalley, Ill. z ženom Mr. Frank Jurkovich iz Chicage. Tovarši so bili nevestin brat in sestra. Svatba se je vršila pri nevestini materi, kjer so se sestali številni prijatelji in znanci ugledne Blatnikove družine, ki se je sedaj priselila iz Springvalley v Chicago. Mrs. Antonija Blatnik je obiskala te dni tudi našo pisarno in si ogledala našo tiskarno. Mlademu paru želimo mnogo sreče v zakonskem stanu!

Nesreča rojakinje

Medford, Ore. — Pred kratkim je bila težko poškodovana pri avtni nesreči rojakinja Mimi Kotnik, ki je učiteljica na srednji šoli v Thomasu, W. Va. — Ko se je vračala v avtomobilu iz Californije, se je ta prevrnil in pri tem si je Kotnikova zlomila desno roko.

Vile rojenice

Cleveland, O. — Vile rojenice so se oglasile zopet pri več družinah in jih obdarovale. Tako so bile na obisku pri družini Mr. in Mrs. Viktor Turk in jih obdarovale z založbenico prvorojenko. — Družini Mr. in Mrs. Nich. Sekulič so pustile krepkega sinčka prvorojenca. — Enako so pri družini Mr. in Mrs. Jerry Kavos pustile brhkega dečka.

V večnost so odsli

— V Tire Hill, Pa., je umrla v Ameriki rojena Slovenka, Marta Kraševac, v starosti 24. let. Zapušča očeta in brata. — V Clevelandu, O., je umrla Mary Gabrenja, rojena Faletič, v starosti 56 let. Doma je bila iz Srednje vasi na Primorskem. V Ameriki je bivala 23 let. Zapušča soproga in štiri otroke.

Čitajte oglase in podpirajte tiste, ki podpirajo katoliški list "Amer. Slovenec!"

23 LET IZKUŠNJE
Pregleduje oči in predpisuje očala
DR. JOHN J. SMETANA
OPTOMETRIST
1801 So. Ashland Avenue
Tel. Canal 0523
Uradne ure vsak dan od 9. zjutraj do 8.30 zvečer.

TARZAN IN OGNJENI BOGOVI

(106)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: Edgar Rice Burroughs

SVOJI K SVOJIM!

Slovenska katoliška društva in slovenski trgovci in obrtniki, naročajte svoje tiskovine vedno od slovenske tiskarne "Am. Slovenec"!

Dr. Jones se še ni bil pomiril od preostanega strahu, katerega je zavžil, ko so ga bili divji mladičevalci vlekli k žarečemu smrtnemu stebri, zato je bil še ves razdražen in je silno trpko odgovarjal Tarzanu ter mu grozil: "Ti si Garettova sovražnik in mu ne privoščiš, da bi se okoristil z bogastvom..."

"... Sam gledaš za sebe, da bi ti pobral ono veliko dragocenost katero vsebuje žareči kamen in s tem se obogatil!" — "Res, Garettova sovražnik sem, ker on je lovilec sužnjev in krvoločnež in bogastvo bi ga napravilo še hujskega." — "Kako naj ti jaz vse to verjamem?" je ježno odgovoril dr. Jones.

"Garetto je moj delodajalec," je nadaljeval dr. Jones. "Dokler ga ne spoznam sam za nevednega mu kaj zaupati, moram mu biti vdan služabnik." Ko je tako govoril, je imel vedno pripravljen samokres, da ustrelj proti Tarzanu. Tedaj je pristopila Lady Beth in začela govoriti dr. Jerry Jonesu:

Tarzan je po svetu poznan kot mož resnice in pravice. Toda Jerry tem besedam ni hotel verjeti in je ugovarjal: "Kako naj pa vemo, da je to Tarzan? Morda je kak goljuf." — Tarzan se je samo nasmehnil in rekel: "Zaobljubljam sem se, da Garetta uničim. Upam pa tudi, da vas ne najdem v njegovi bližini."

POT DO AMERIŠKEGA DRŽAVLJANSTVA?

Ta je 20. izmed vrste člankov o državljanstvu in naturalizaciji.

Inozemec, ki se je po skrbnem premišljevanju odločil spremeniti svoje državljanstvo in postati ameriški državljan, je dostikrat v zadregi, kako to doseči. Postopanje je razmeroma enostavno; večinoma tujerodec more vse opravljati brez nikake pomoči s strani koga drugega. Oni, ki se jim zdi težavno, morejo dobivati informacije in pomoč s strani večerine šole ali kake socialne organizacije v svoji sosesčini. Večinoma vsak tak nasvet je brezplačen.

Prvo, kar treba storiti, je izjaviti namen, da hoče inozemec postati ameriški državljan oziroma, kakor se običajno pravi, vzeti "prvi papir". V to svrhu služi posebna tiskovina (Form A-2213); ako ne zna kje dobiti takih tiskovin v bližnji okolici, more vedno pisati pomno na "Commissioner of Immigration and Naturalization, Washington, D. C." Vsak tujerodec ali tujerodica, ki je osemnajst ali več let star, ki spada k "beli" ali "rni" rasi, ima pravico dobiti "prvi papir", ako je bil zakonito pripuščen v Združene države. Ako je tukaj nezakonito, ni vpravičen do naturalizacije. Prosilcu za prvi papir ni treba, da zna angleški; tudi če je nepismen, ima pravico dobiti prvi papir.

Ne prej kot dve leti in ne kasneje kot sedem let potem, ko je dobil "prvi papir" — ta velja le sedem let — more kandidat za ameriški državljanstvo vložiti prošnjo za drugi ali končni papir, ako je tedaj živel v Združenih državah pet let in šest mesecev v istem okraju (county), kjer vlaga prošnjo. Tedaj se začenja, da zna govoriti angleški in da zna podpisati svoje ime; v nekaterih sodiščih zahtevajo, da zna tudi čitati angleški.

To je trenutek, ko skupaj z dvema pričama, ki sta državljani, mora priti v naturalizacijski urad na izpit, da dokaže, da od-

govarja vsem zahtevam zakona glede nastanjenosti, da je oseba dobrega moralnega značaja in da je "učen načelom Ustave Združenih držav in dobro naklonjen, dobremu redu in sreči istih." Ako tekom petih let nesporedno pred vložitvijo prošnje za drugi papir je prekinil nepretrganost svojega bivanja v Združenih državah za eno leto ali več let s tem, da je bil odsoten, on ne more vložiti prošnje za naturalizacijo, marveč mora počakati, da mine pet let, odkar se je povrnil. Ako tekom predhodne petletne dobe je prekršil zakon na rešen način, se ne bo smatral kot oseba dobrega moralnega značaja in zato se mu ne podeli državljanstvo. Komunisti in anarhisti ne morejo postati ameriški državljani. Isto sedaj velja tudi za osebe, ki radi vestnega nasprotstva proti vojni nečejo priseči, da so pripravljene nositi orožje, ako bo treba, za obrambo Združenih držav.

Ta so v glavnem poglavitna dejstva glede zakona in postopanja za naturalizacijo. Za bolj detaljne informacije naj se kandidat obrne na kako socialno agencijo, šolo ali naj prečita kako zanesljivo knjižico o naturalizaciji. Postopanje je v glavnem isto za moške in ženske. Kdor je poročen z ameriškim državljanom ali državljanke, ima nekatere olajšave in take imajo tudi nekatere druge skupine. Visoke pristojbine, ki so bile nekoliko let v veljavi, so bile sedaj znizane, za povprečno osebo sedaj stane deset dolarjev vse postopanje za naturalizacijo. V nekaterih slučajih stane še manj.

Ali je zares tako težka pot do državljanstva? Večinoma ljudje ne mislijo tako. Pa tudi če bi bilo res tako, vse težave naj ne odvračajo človeka, ki je prepričan, da je naturalizacija najboljša stvar za njega in za bodočnost njegovih otrok in ki se v duhu čuti sebe za Amerikana in hoče tudi formalno to biti.

STOLETNICA KOLERE V RIBNICI

Letos poteka sto let, ko je v Ribnici razsajala strahotna šiba božja. Dne 11. julija 1836 je zanesel neki Matija Kump iz Poljanice h. št. 11 na Kočevskem v Ribnico kolero. Iz Ljubljane grede je prenočil v Ribnici h. št. 86 "pri Slemenču". Drugi dan je hotel nadaljevati pot proti domu, pa je v Hrovači h. št. 29 obležal in umrl za kolero dne 12. julija 1836. Takoj naslednji dan, 13. julija je že umrl za kolero Slemenčev sin Jakob Češarek, samski krojač. Sploh je bila ta hiša najbolj prizadeta, ker je v njej pomrlo sedem ljudi: stari oče Jože, dne 20. julija, mladi gospodar Jože, dne 21. julija, mlada gospodinja, dne 24. julija, omenjeni krojač, dve dekli in ena gostinja; prvih šest v desetih dneh, zadnja pa teden pozneje, tako da je v hiši ostala živa samo stara mati Ana Češarek. Kostanjevec in njen sin 33 letni France, ki je takrat bival pri svoji sorodnici v Benetkah in ga morilka ni mogla doseči. Pozneje je kot edini preostalec prevzel gospodarstvo in je bil obenem vodja pisarne pri okrožnem sodišču v ribniškem gradu, zelo veljaven in izobražen mož. Njegova olnata slika še sedaj visi v Slemenčevi hiši in priča o grozotnem smrtnem letu. Kolera se je hitro širila in dosegla svoj višek dne 29. julija 1836, ko je ta dan umrlo 16 ljudi.

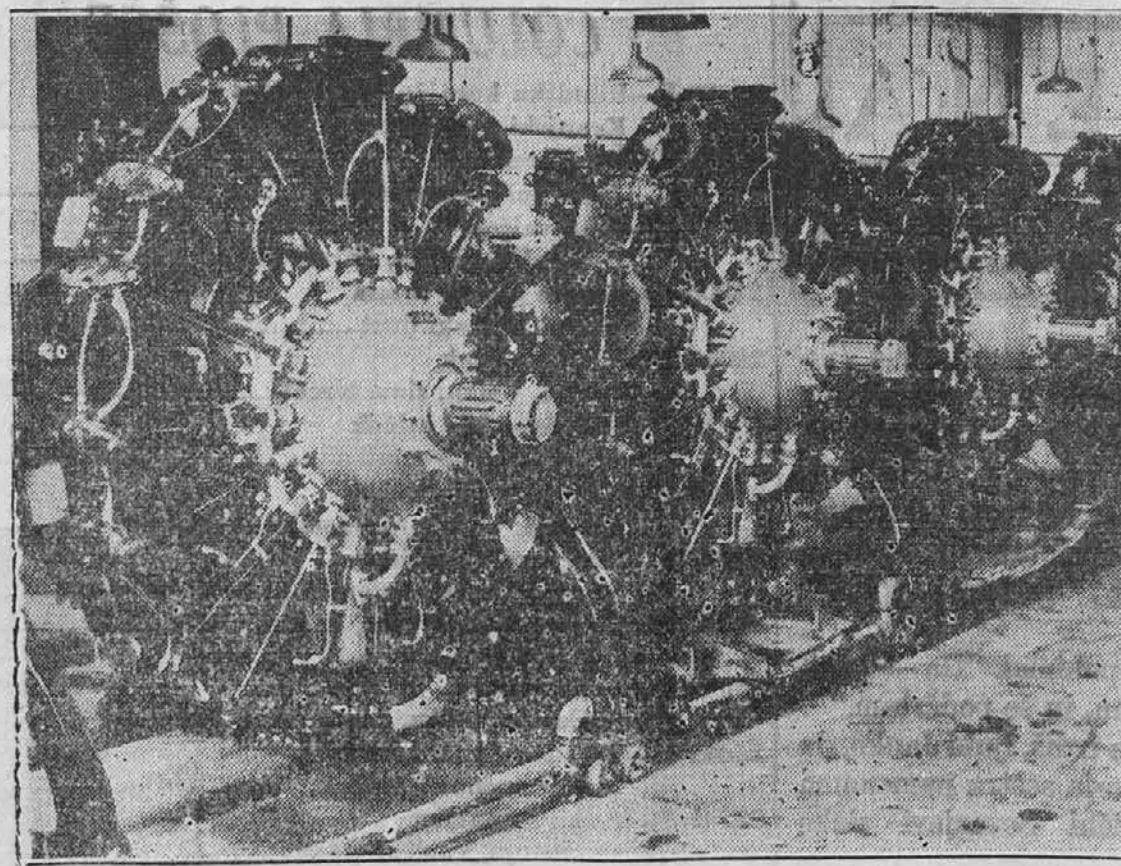
V dobrih dveh mesecih je pobrala morilka 251 prebivalcev iz ribniške župnije, med njimi samskega graščaka Friderika Rudeža dne 1. avgusta in vpo-kojenega župnika iz Dolenje vasi Martina Kagnusa dne 3. avgusta, ker je užival pokoj v Ribnici. Umrlo jih je v trgu Rib-

nici 114, v Hrovači 11, Goriči vasi 25, Sušju 6, Otavica 12, na Bregu 11, v Lazih 15, na Jurjevici 7, v Bukovici 1, Gorenji vasi 9, Danah 10, Brežah 6, Makošah 1, Nemški vasi 12, Zlebiču 3, Sajevcu 1, Slatniku 4, Kotu 1, Lipovcu 2. Pojavljala se je v posameznih krajih, kakor sem jih po vrsti navedel, ter obiskala vse vasi in selišča v župniji, razen Zapuž in Zadolja, ki sta oddaljeni in skoro ločeni od ostalih bivališč.

To leto so službovali v Ribnici štirje duhovniki: dekan Janez Ev. Traven, znani pisatelj in komponist, izrazit janzenist, ter kaplani Matija Vidie, Franec Kozoglav in Jakob Filip Finžgar. Delovali so morali neumorno, ker so bili bolniki po večini vsi prevideni, in sicer: je bilo previdenih popolnoma, to je tudi s sv. popotnico, 190, samo maziljenih 21, ostali so bili otroci, ki še niso prejemali sv. zakramentov, in samo štirje odrasli so umrli neprevideni, ker jih je smrt prenela, pobrala, da ni mogel duhovnik do njih. Prevideti je moral posebno mnogo kaplan Finžgar, ki je pokopal samo dvakrat, dočim je pokopal kaplan Kozoglav 108, kaplan Vidie 129, dekan Traven pa 6 mlčičev; semintja je moral priti na pomoč tudi dolenjevaški kaplan Janez Cimbasa, ki jih je pokopal šest.

V drugi poloviri meseca avgusta je začela kolera pojenjavati in so bili meseca septembra le še posamični primeri smrti. Dne 18. oktobra 1836 se je pripetil zadnji smrtni primer in sicer v Sušju h. št. 25. Ljudje so se odahnil od prestanega strahu.

V spomin in zahvalo so Rib-

Vzorci ogromnih aeroplanskih motorjev, ciklonskega tipa, kakršnih je 150 kupil zračni armadni kor za nekaj več kot \$1,327,190. Na teh motorjih so delali poskušnje skozi deset let in so močni tako, da takoj ob pričetku poleta razvijejo tisoč konjskih sil.

KAJ SE SLIŠI PO SVETU?

DIPLOMATINJA PODALA RESIGNACIJO

Rapid City, S. D. — Predsednik Roosevelt je preteklo nedeljo objavil, da je Mrs. Ruth B. Owen-Rohde, ki je opravljala službo ameriškega poslanstva na Danskem, podala resignacijo na svoje mesto. V tozadavni brzojavki je naglašala, da je najgib za ta korak le ta, da bo kot privatna državljanka lažje aktivno sodelovala pri kampanji za ponovno izvolitev Roosevelta. Predsednik je resignacijo sprejel.

IZSILJEVALCI NA DELU

Los Angeles, Cal. — Demokratiški narodni odbor iz Arizone, W. G. Bowman, je zadnje dni prejel več pisem, v katerih se zahteva od njega odkupnina \$50,000 in se obenem grozi s smrtjo njemu in njegovi ženi ter njenemu mameu otroku. Zadevo je prijavil federalnim oblastem, ki vodijo preiskavo, dočim je družina pod posebno stražo.

ZDIVJANI MEDVED SE UJEL V DVIGALU

Tacoma, Wash. — Pri transportaciji po mestu je neki medved pretekli petek ušel iz kletke, v kateri se je vozil na truku, in jo odkorakal v najbolj prometni del mesta. Pešci so se seveda s kričanjem in v paniki poskrili pred njim, dočim so čuvalji, v katerih varstvu je bila žival, streljali nanj in ga ranili. To pa

ničani tega leta postavili kapele sv. Roka, priprošnjika zoper kužne bolezni, ki še danes koncem trga ob cesti proti Sajevcu spominja na hudo leto. Vsa dolina pa še danes praznuje god sv. Roka kot zaobljubljen so-praznik.

DELAVEC S HITRIMI PRSTI

Chicago, Ill. — Zanimiv strojeopisni letni kontest se je vršil pretekli tork v tukajšnjem Sherman hotelu. kate-rega se je udeležilo več oseb iz raznih ameriških mest. Pred gledalci, katerih je bilo v dvorani kakih 500, so prsti tekmovalcev z bliskovito naglico švigali po tipkah. Po eno uro trajajočem kontestu je bil proglašen zmagovalcem 33 letni Albert Tangora iz New Yorka, ki je napisal povprečno 135 besed na minuto. Tangora je odnesel prvo mesto že tudi lani pri podobnem kontestu in štirikrat v prejšnjem desetletju. Drugi zmagovalci, 29 letni črnc C. W. Peters iz Washingtona, D. C., je zaostal samo za dve besedi na minuto za svojim tekmečem.

KONEC ODRAVE NA MOUNT EVEREST

V Plymouth je dospel vodja letošnje angleške ekspedicije na Mount Everest Hugh Rutledge. Časnikarjem je izjavil, da ne bo nikoli več poskušal priti na vrh najvišje gore sveta. S svojimi 51 leti je že prestar za takšne ture. V ostalem je dejal: "Videli smo Mount Everest v njegovem najslabšem stanju. Dosegli smo višino 20.000 pedit, pa nismo mel nobene šanse, kajti monsum je začel divjati prej nego kdaj v preteklosti." Rutledge je pa vendar prepričan,

BREZPLAČNA PREDSTAVA

Predstava v naselju angleške trdnjave Gibraltar si lahko ogleduje vojno, ne da bi bilo v kakšni nevarnosti. Slika jih kaže, ko s strel opazujejo artilerijske boje v sosednji Španiji.

Predstava v naselju angleške trdnjave Gibraltar si lahko ogleduje vojno, ne da bi bilo v kakšni nevarnosti. Slika jih kaže, ko s strel opazujejo artilerijske boje v sosednji Španiji.

CELINE SE ODMIKAJO

Na zemljevidu naše zemlje je vsakdo lahko opazil, kako čudno se sklada obrežje na obeh straneh Atlantskega oceana. Tamkaj, kjer obrežje Južne Amerike moli iz celine v morje, vidiš na drugi strani v Afriki v celini veliko vboklino. Prav tako vidiš nekaj podobnega v Severnem Atlantskem morju, čeprav tukaj veliki otoki Grönlandija, Nova Fundlandija, Islandskaja in Anglija jasnost tega zemljepisnega dejstva nekoliko motijo. To zanimivost je raziskovalec Wegener, ko je snoval temelje svoji teoriji, da se celine premikajo. Dejal je, da je zemeljska skorja sestavljena v glavnem iz težkih skalnatih plasti. Na tej podlagi plavajo kakor orjaške ledene plošče na vodi, tudi celine, ki so sestavljene iz razmeroma lažjih vrst kamena.

Seveda si pojma "plavati" ne smemo tolmačiti v navadnem pomenu besede, ker je spodnja plast v resnici trdno telo, ki pa ima z oziroma na orjaške obsežnosti naše zemlje nekaj lastnosti, kakršne lahko opazamo tudi pri tekočinah, ki so bolj goste. Dno svetovnih morij je površina spodnjih plasti. Iz globokine kakih 200 m se dvigajo celinske grude, katere pa so pod vplivom vulkanskih in drugih sil raztrgane, se druga v drugo zadevajo, ali pa druga drugi odmikajo. Kajpada se vse to dogaja neskončno počasi.

To drzno Wegenerjevo hipotezo so nekateri znanstveniki sprejeli, drugi so jo pa odklanjali. Ker pa se vprašanje, ali se celine res premikajo, zadeva ob različne panoge znanosti, zato so se tega vprašanja lotili tudi znanstveniki vseh vrst. Geofizični na primer potrjujejo, da ima zemeljska skorja elastične lastnosti. Aparati, ki zaznamujejo potrese, dokazujejo, da ima zemeljska skorja dvojno gostoto in da je dno oceana sestavljeno iz drugačnih snovi, kakor so glavna gmota celin.

Geologi dokazujejo, da je zahodna Afrika geološko popolnoma taka, kakor vzhodni del Južne Amerike. Šele teorija o premikanju celin nam lahko razloži, zakaj se nekatera pogorja zahodne Evrope ob Atlantskem oceanu nehaajo ter se nato nenadno zopet nadaljujejo v Grönlandiji in v Ameriki, kjer gorovje takoj strmo vstaja iz morja. Ta teorija nam tudi razlaga, kako so nastala nekatera velika gorovja. V pradavnih časih se je ameriška celina odtrgala od evropsko-azijske afriške celote ter se začela odmikati proti zahodu. Sprednji, torej zahodni rob se je pri tem vzbočil v nekaj val, iz katerega je nastalo pogorje Kordiljer. Spred-

nja Indija je bila nekoč del Afrike, nekako tam, kjer danes samuje otok Madagaskar. Ta del celine se je počasi odmikal proti severovzhodu, zadel na južni rob Azije, se zadril vanj in ga tako rekoč tudi prejezdil, iz česar je nastalo srednjeazijsko višavje in Himalajsko gorovje.

Mnogo dejstev bi dokazovalo, da so celine, katere so danes ločene po oceanih, nekoč bila enotna strnjena celia. Vse to pa so le tako imenovani "indicii" ter obenem resni in stvarni dokazi, da je to mnenje pravilno. Objektiven dokaz bi moglo ugotoviti le dejstvo, da se celine še danes premikajo. Toda to je naloga moderne znanosti, ki se imenuje geodezija. Vprašanje, ali se dve zemeljski točki med seboj zblížujeta ali oddaljujeta, je tako važno za vse naše raziskovanje o zemlji, da že več let, več kakor 70 opazovalnic po vsem svetu natančno meri oddaljenost posameznih mest med seboj.

Moderni astronomski aparati so tako popolni, da moreš s pomočjo zvezdarn do 25 cm natančno premeriti razdaljo med Ljubljano in Honolulujem ali Berlinom in Madagaskarjem. S pomočjo dveh posebno za to izdelanih daljnogledov zvezdarne opazujejo naglico, s katero se kaka zvezda navidez premika po našem nebesu. V ta daljnogled je vdelana avtomatična pisalna naprava, katera na papirju avtomatično zaznamuje premikanje daljnogleda ter to premikanje brezično oddaja po svetu. Ko je tako opravljeno pravo merjenje, začne kdove koliko metrov dolge trakove tako popisanega papirja pregledovati pod močnim povečalnim steklom.

Kar ugotovijo pri tem pregledovanju, narišejo v debele folijante, katere potem pošiljajo v Pariz, kjer je središče mednarodnih merilnih naprav. Tukaj se zbirajo uspehi tozadavnih študij iz vsega sveta. Iz razlik, ki se tukaj pokažejo pri opazovanju zvezd, pri oddajanju brezičnih signalov in pri zaznavanju časa, nato lahko zračunajo, kje prav za prav posamezni opazovalni kraji stojijo. To orjaško znanstveno delo pa potrebuje še mnogo let, preden bo končano.

Toda že sedaj so ugotovili, da se je razdalja med Washingtonom in Parizom povečala, in sicer v 13. letih za 4.16 m. Iz tega sledi, da sta Washington in Pariz vsako leto za 32 cm bolj narazen. Iz tega pa tudi sledi, da se ameriška celina tudi danes sicer počasi, vendar pa nedvomno odmika od evropsko-azijske gmote. Ob času Kristofa Kolumba je Amerika bila Evropa kakih 140 metrov bližje kakor je danes.

DENARNE POŠILJATVE

odpravljamo v Jugoslavijo, Italijo in vse druge dele sveta po dnevnem kursu. Včeraj so bile cene:

Dinarji:		Za izplačila v dolarjih:	
Za \$ 2.55.....	100 Din	Za \$ 5.00 pošljite.....	\$ 5.75
Za \$ 5.00.....	200 Din	Za \$ 10.00 pošljite.....	\$ 10.85
Za \$ 7.20.....	300 Din	Za \$ 15.00 pošljite.....	\$ 16.00
Za \$ 9.55.....	400 Din	Za \$ 25.00 pošljite.....	\$ 26.10
Za \$ 11.70.....	500 Din	Za \$ 40.00 pošljite.....	\$ 41.25
Za \$ 23.00.....	1000 Din	Za \$ 50.00 pošljite.....	\$ 51.50
Lire:			
Za \$ 4.65.....	50 lir	Za \$ 9.00.....	100 lir
	Za \$ 43.00.....		500 lir

Ker se kurz večkrat spreminja so cene podvržene spremembam. Pri večjih svotah poseben popust. Vsa pisma in pošiljatve naslovite na:

JOHN JERICHS

(V pisarni Amer. Slovenca)

1849 West Cermak Road, Chicago, Illinois

Jacob Gerend Furniture Co.

Priporočamo naš pogrebni zavod. Dobite nas podnevi in ponoči. Imamo tudi vsakovrstno pohištvo po zmernih cenah.

704-706 North 8th Street, Sheboygan, Wis.

Telefon: 85 — Res. 4080-W

MATT FLAJNIK

dne 7. avg. 1936 v Douglas, Arizona. Pokojni je bil rojen dne 24. julija 1870 v Hrastu, fara Vinica na Dolenjskem. V Ameriki je živel 44 let. Njegov pogreb se vršil po cerkvenem katoliškem obredu iz hiše žalosti v cerkev Matere Božje čistega spočetja in potem na Calvary pokopališče v Douglas, Ariz.

Posebej sem dolžna se zahvaliti veleč. g. župnik B. Healy za lepo opravljene cerkvene obrede, kakor tudi za njegove obiske ob času pokojnikove bolezni, ko ste mu prinašali dušne tolažbe in sv. zakramente in sv. zadnjo popotnico.

Zahvaliti se moram društvu Kolumbovih viteзов, kateri so ga spremili na pokopališče in obenem bili tudi nosilci.

Končna hvala vsem, kateri ste ga spremili na pokopališče in kdorkoli je kaj storil v teh dnevih moje žalosti, bodisi za pokojnika, ali za mene. Hvala vam iskrena.

Globoko žalujoča soproga

Barbara Flajnik

Douglas, Ariz. 27. avg. 1936.

USODNA ŽENA

Ivan Slivnik.

Janko je imel zdaj dvoje ljudi, ki sta mu imponirala brezmejno. Oklenil se ju je z vsem svojim osamljenim srcem in doživel tako praveč duševni preporod. Bil je nenavadno nadarjen in nič mu ni bilo pretežko, zato je končaval na gimnaziji doslej še vedno dobro, vzlic zanemarjanju. Zdaj pa ga je gnalo častihlepe, da bi napravil maturo s prav dobrim uspehom.

Toda učenje mu je puščalo vendar včasih kako urico za oddih. Ta čas je pošteno razdelil med Romano in Viktorja. Vsak dan je posetil Romano v tovarni. S kolegom se je pripeljal tja v desetih minutah. Tovarna ga je sama po sebi jako zanimala. Z Romano, ki ga je vedno sprejela z veseljem ter mu izkazovala vselej enako toplo prijateljstvo, sta gradila nešteto načrtov za bodočnost. Takisto pa je prišel vsak dan tudi za nekaj časa k Viktorju, ako je vedel, da je sam ali s Kaluto-Bajem v svoji sobi.

Med Kaluto-Bajem in Jankom se je bila razvila nekakšna tovarišija. Indijec je vedel povedati toliko zanimivega iz svoje daljne domovine, da se Janko kar ni mogel naslušati. Z njim je bil Kaluta odkrit in zaupljiv kakor dete, dočim se je ves ohladil in okamenel, kakor hitro sta se pojavili v njegovi bližini Beatrika ali njena mati.

Janko je večkrat opazil, da gleda Kaluta, ako kdo z njim govori, na svojo desnico. Na tej roki je nosil čudno oblikovan zlat prstan, ki je bil popisan z različnimi skrivnostnimi znaki in ga je krasil dokaj velik temnovišnj kamen čisto posebne barve. Nekoč je Janko vprašal Indijca, čemu dela to. Kaluta pa je napravil neprediren obraz.

"Kar tako, mladi sahib," je rekel z dozdnevno brezbriznostjo.

S tem se je moral Janko zadovoljiti, zakaj ni je bilo sile, ki bi bila mogla razvezati Kaluti-Baju jezik, ako sam ni hotel govoriti.

Nekega dne je sedel Janko spet v sobi svojega strica, ki je delal tu po nekaj ur na dan. Imel je zelo mnogo dopisovanja.

Beatrika se je bila peljala z materjo po opravkih. Tako je mogel Janko upati, da bo imel strica vsaj urico zase.

"Ali imaš kaj časa zame, stric Viktor?" je vprašal, ko je stopil v sobo.

"Da, dečko, zate vedno. Daj, sedi k meni! Ako hočeš pušiti, si kar postreži."

Janko je vzel cigareto in jo z zadovoljstvom prižgal. Stric Viktor je pušil vedno najboljšo sorto.

"Kje pa je tvoj Kaluta?" je vprašal, oziraje se po služabniku.

Viktor se je zasmel. "Zdi se mi, da veljajo tvoji poseti bolj Kaluti nego meni."

Tudi Janko je udaril v smeh. "Ne taji, stric Viktor, da me Kaluta živo zanima. In tudi v angleščini se vadim, kadar kramljava z njim. Toda če morem nemoteno govoriti s teboj, sem vendar še dosti srečnejši. Vesel sem, da si tu, in najrajši bi videl, da se ne ločimo nikoli več."

"Oh, to bi bilo gospodični Severjevi gotovo zelo neprijetno," se je pošalil Viktor. Janko ga je pogledal čudno očitačoče.

"Tega ne smeš misliti o Romani, stric Viktor. Vem, kam meriš. A verjemi, da gledaš Romano v prav tako napačni luči, kakor sem jo gledal poprej tudi jaz. Mama in Beatrika sta krivi tega. Izmišljata o nji vsakovrstne grdobije."

"Izmišljata, Janko?" je karaje vprašal Viktor.

Janko je odločno pokimal. "Da — izmišljata — tako pravim, in še podčrtam."

"Menda vendar ne trdiš, ljubi Janko, da bi tvoja mama in tvoja sestra namenoma pripisovali gospodični Severjevi slabe lastnosti?"

Janko je skomignil z rameni. "Ali sta sami prepričani o teh slabih lastnostih, ne vem; vem le, da jih pripisujeta Romani po krivem."

"Potemtakem gledaš ti svojo popolisestvo v drugačni luči?"

"Da, v povsem drugačni — v pravi luči."

"In veš z gotovostjo, da se ne motiš?"

"S popolno gotovostjo, stric Viktor. Vem, da se godi Romani kruta krivica. Dokazuje imam. Prej sem bil sam njen najhujši obtožitelj, ker sem verjel vse, kar sta govorila o nji mama in Beatrika. Vedel sem se proti Romani tako neotesano, da si ne bom mogel nikoli odpustiti. Da, stric Viktor, ni še dolgo tega, ko sem bil prava pravcata irhovina in največji malopridnež. Ako sem zdaj na tem, da postanem drugačen človek, se imam zahvaliti samo Romani. Prav za prav ne bi smel govoriti o tem, saj tudi ona noče, da bi jo branil. Zavezal sem se s častno besedo in ne smem povedati, kako sem prišel do spoznanja, da smo delali Romani grdo krivico. Verjemi mi, da je gospodična Severjeva zlata in plemenita duša, ki jo more človek le občudovati. Toda silno tenkočutna je in skromna. Nihče ne sme vedeti, kolikšna je mera njenega velikodušja. V tem je čisto podobna tebi. Tudi ti ne maraš, da bi te hvalili. Toda zdi se mi, da sem povedal že preveč. Dovolj o tej stvari. Nočem le, da bi gledal Romano tudi ti v tako grdi in izpačeni luči, kakor ti jo kažeta mama in Beatrika. In verjemi, da se niti v mislih ne upira tvojemu bivanju pri nas. Narobe, že večkrat me je vprašala, ali je res preskrbljeno za tvojo udobnost in ti ne manjka ničesar. Romana te ceni zelo visoko."

"Tako?"

"Da, le nič ne vprašuj tako neverjetno. Dobro poznam Romano in vem, koga ima rada in koga ne."

"Potemtakem misliš, da ima mene rada?" je rekel Viktor, smehljaje se njegovi vnemi.

"Da, ceni te; simpatičen si ji. Kadar sem pri nji, govoriva skoraj samo o tebi. Ona le ne mara kazati svojega mnenja o ljudeh, kakaj ponosna je in sama zase, ne takšna kakor Beatrika, ki ima za vsakogar takoj pripravljeno lepo besedo. Zato pa čuti mnogo globlje od nje."

"Ali veš to tako natanko?" je vprašal Viktor zamišljeno.

(Dalje)

Vsaj en dopis na teden,

naj bo geslo vsake naselbine.

COLUMBIA PLOŠČE

25000-F—Ribniška korajža, petje, duet	75c
Kranjski piknik, petje, duet	
25001-F—Na ofceti	75c
Juhu polka, harmonika	
25002-F—Juhu valček	75c
Domžalska polka, harmonika	
25005-F—Kaj ne bila bi vesela	75c
Sirotek, ženski duet	
25019-F—Stiglic, valček	75c
Gorica, polka, slov. tercet	
25020-F—Stari kranjski valček	75c
Štajerska, harmonika	
25027-F—Sobotni večer, valček	75c
Nedelja, polka, harmonika in ksilofon	
25037-F—Stoji, stoji Ljubljanka	75c
Sinoči je pela, slovenski kvartet, petje	
25039-F—Na poti v stari kraj, 1. in 2. del	75c
25040-F—Hojer valček	75c
Pečlarska polka, instrument. trio	
25041-F—Veseli rudarji, koračnica	75c
Sladki spomini, valček, Hojer trio	
25043-F—Polka šparjev	75c
Ti si moja, valček, Hojer trio	
25044-F—Burja, koračnica, orkester	75c
Coklarska koračnica	
25045-F—Mazulinka	75c
Ptičja ohcet, šotiš, Hojer trio	
25046-F—Ljubezen in pomlad	75c
Slovensko dekle, petje, moški kvartet	
25047-F—En starček je živel	75c
Sijaj solčice, moški kvartet	
25049-F—Zadovoljni Kranjec	75c
Prišla bo pomlad, moški kvartet	
25051—Vzajemnost, šotiš	75c
Kukavica, valček, Columbia kvintet	
25056—O mraku	75c
Dolenjska, moški kvartet	
25057—Slovenec sem	75c
Perice, moški kvartet	
25059—Jaka na St. Clairu, polka	75c
Clevelandski valček, instr. trio	
25061—Žužemberk polka	75c
Zadnji poljub, valček, harmonika duet	
25062—Povšter tanc	75c
Ribenška polka, harmonika in kitare	
25063—Ančka pojdi plesat, valček	75c
Treplan za ples, harmo nika in instr.	
25064—Ribenška, I. del	75c
Ribenška, II. del, moški kvartet	
25065—Samo še enkrat, valček	75c
Ven pa not, polka, instrumentalni trio	
25066—Kranjski spomini, valček	75c
Luna valček, orkester	
25068—Črne oči, valček	75c
Carlota valček, orkester	
25069—Stari šotiš	75c
Moja Micka, polka	
25070—Al' me boš kaj rada imela	75c
Odpri mi dekle kamrico, trio s petjem	
25071—Regiment po cesti gre, s petjem	75c
Sebelska koračnica, harmonika	
25072—Štajerska	75c
Moj prijatelj, polka, moški kvartet	
25073—Zveličar se rodi	75c
Zakaj svetlobe. Poje moški kvartet Jadran	
25074—Sokolska koračnica	75c
Kje je moja, harmonika in kitare	
25075—Slovenske pesmi	75c
V slovo, ženski duet in klavir	
25076—En let' in pol	75c
Ljubca moja, ženski due in klavir	
25078—Dunaj ostane Dunaj	75c
Neverna Ančka, harmonika in kitare	
25079—Danici	75c
Domače pesmi, ženski duet in klavir	
25080—Oberštajerš	75c
Slovenski poskočni šotiš, godba	
25081—Nemški valček	75c
Černiška polka, godba	
25082—Bod' moja, bod' moja	75c
Nebeška ženitev, Anton Shubel bariton	
25083—Čez Savco v vas hodiš	75c
Sladki spomini, ženski duet in klavir	
25084—Nočni čuvaj	75c
Pevca na note	
25085—Cingel congel	75c
Daichman's orkester	
So ptičice zbrane, ženski duet in klavir	
25087-F—Tiha luna, moški kvartet, petje	75c
Rojakom, moški kvartet, petje	
25088-F—Takrat v starih časih, moški kvart., petje	75c
Pozdrav, moški kvartet	
25089-F—Kje je moj mili dom, narodna,	75c
Moja ljubca je. . . narodna, Ant. Subelj	
25090-F—Megla v jezeru, narodna,	75c
Zaspanček, narodna, Ant. Subelj	
25091-F—Oj pastirčki, božji ljubljenci.	75c
Vsi verni kristjani, božična, poje A. Subelj	
25093-F—Moja Francka,	75c
Potepuh, valček, harmonika	
25095-F—Sladke vijolice, valček,	75c
Double Eagle, koračnica, harmonike	

Manj, kakor TRI plošče ne razpošiljamo.

Naročilom priložite potrebni znesek. Pri naročilih manj kakor 5 plošč, računamo od vsake plošče po 5c za poštnino. Ako naročite 5 ali več plošč, plačamo poštnino mi. — Pošiljamo tudi po C. O. D. (poštnem povzetju), za kar računamo za stroške 20c od pošiljatve. — Naročila blagovolite poslati naravnost na

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 WEST CERMAK RD.

CHICAGO, ILLINOIS

PISANO POLJE

J. M. Trunk

Zaletavanje, (Konec)

Ne vem, če Molekovi "verniki" zbučijo v pravo — halleluja, ali pa pobesijo glave. Jaz bi pobesil bučo do tal, ko bi šlo po Molekovem. Le pomislite. Zdaj je življenje tudi pri kaki polni mizi prazno, preprič in borba, mizerija v palači, delo, napor, dostikrat niti kruha, končno bolezen in — smrt. In ta smrt bi bila smrt malo bolj razvite živali, ki bi obležala za plotom kakor pes, le da je pes na boljšem, ko se tega ne zaveda, človek pa se. Pravi pek je včasih to življenje, in zdaj pride prerok Molek, pa zapoje pesem zemeljskega raja, ki je še tisoč let in celo milijon let proč. Nak, je za scagat, in bo le dobro, da nihče ne bo Moleku veroval, drugače bi bilo premalo štrikov, saj bi bil štrik najboljša roba pri tem milijonskem upanju. In tudi v onih samole tisoč letih, bi bil raj le ped, dolg in bi jutri končal, in bi bil zopet kak štrik boljši. He..he visoka pesem, mrtvaška pesem je, pesem pesimizma, da je bil še Schopenhauerjev pesimizem pravi slavospev na življenje. Dobro bo le, da so čitali te "kmetjski fantje," pa so pri tem še porinili klobuk na stran, ko bi morali pobesiti glave, ako bi mislili.

Dalje se g. Molek — zaleti, in tu je izraz na mestu, v — katoliško cerkev, ker le v njej so "religije" vsebovane. Besno se zaleti v njo in zopet — meni, meni pač, ker to je čip: "Dalje trdno verujemo — s čimer se pater Hugo ne bo nikdar strinjal — da bo znanost pometla z vsemi religijami in cerkvijo. Yes sir! On sam — in kje so drugi? — nam je priča, da je cerkev v srčitem boju z znanostjo in v tem boju cerkev doživlja poraz za porazom. Končno bo obležala docela poražena in mrtva. Silna revolucija ne bo uničila cerkve in religije, čeprav obema lahko zada težke udarce, ali končni triumf je rezerviran šele za znanost, ki polagoma že štiristo let ruši moč cerkve in enkrat v bližnji bodočnosti jo poruši popolnoma. Praznoverje se ne more meriti z znanostjo, silo razuma — in cerkev reprezentira največje organizirano praznoverje na svetu."

Čemu se dolgo o tem pričati? Ako je katoliška cerkev ne le morda kaka človeška zmota, kar so več ali manj vse druge religije, ako je ta katoliška cerkev prav nameroma "organizirano praznoverje," toraj vera v Boga, večnost, nebesa in peklo, dušo in posmrtno življenje..gola až, prevara, bluff in humbug, potem ni prav nič treba nobenega Molekovega bobnanja za neko — znanost, ker laž je tudi brez vsake znanosti, dejansko je vse že porušeno, in kaka znanost bi imela opravka le še s kako zmoto,

kateri je človek podvržen. Vi "znanstveniki" in materialisti in brezbožniki in boljšeje ste na konju že danes, ni vam treba čakati še na tisoč ali celo milijon let in se vam pri tem ni treba jeziti, zmaga je že davno pri vas, ako je va materializem — resnica. "Yes sir. On sam (Rev. Bren) — in kje so drugi? . . yeseri... pometeni so, na tleh so, kaj jih bote še brcali? Ako je Molekova in materialistična premisa resnična.

Ako pa ta Molekova in materialistična premisa ni resnična, kar pomeni, da je Bog, duša, posmrtno življenje itd. itd. nebesa in peklo.. in kar dalje pomeni, da katoliška cerkev ni organizirano praznoverje, ampak organizirana vera, ki ima resnico na svoji strani.. potem ni na vsem svetu in v vseh bodočih milijonih let nobene znanosti, ki bi mogla katoliško cerkev podreti, ker ni nobene "resnice," ki bi podrla neoporečno resnico.

To je povsem enostavno, in kaj takega ume lahko vsak — kmetjski fant.

S tem pade v vodo tudi krama in govoričenje o — koncesijah, ker so take koncesije le v Molekovi glavi, in imajo navidezni vir le v zmoti Molekovi premisi o "organiziranem praznoverju" katoliške cerkve.

Znanost je triumfiralna, in so še, in vsak želi, da bi triumf postal čim večji, ker prava znanost lahko marsikaj izboljša na tem malo čudnem svetu, in socialna pravičnost naj bi triumfiralna, in upajmo in pričakujemo, da bo bolj in bolj, in tudi socialisti ali celo komunisti naj bi nekaj pripomogli do te socialne pravičnosti, ako zmorejo, ampak prav nobena znanost ne bo niti v biljon letih triumfiralna nad — katoliško cerkvijo. Kaka — "znanost" pa je itak le reva.

ZDRAVSTVO

JEJTE REDNO!

Za zdravje je red v jedi neobhodno potreben. Če velja to že za zdrave ljudi, tem bolj velja za bolnike na želodcu. Ti bi se morali ravnati naravnost po uri.

V splošnem velja, da je treba prvič v dnevu jesti, čim se zbudijo. Posebno važno pa je, in to zlasti za bolnike, da použijemo zadnji obed najkasneje dve uri preden ležemo spat. O številu posameznih obedov in njih sestavi za bolnike na želodcu more odločiti le zdravnik.

PAR ZDRAVNIŠKIH

Polna čajna žlička kakšnega rastlinskega praška drži približno poldrug gr tega praška. Soli v isti množini tehtajo skoraj dvakrat toliko, torej 3 gr.

Novorojenci so imuni za ošpic in samo novorojenci takšnih mater, ki same nikoli niso imele ošpic, utegnejo, kakor vse kaže, oboleti za to boleznijo.

Učite se angleščine

iz Dr. Kernovega

ANGLEŠKO - SLOVENSKEGA BERILA

"ENGLISH-SLOVENE READER"

kateremu je znižana cena

in stane samo:

\$2.00

Naročila sprejema

Knjigarna Amerikanski Slovenec

Chicago, Illinois 1849 W. Cermak Road,

TISKOVINE

vse vrste za društva, organizacije in posameznike izdeluje točno in lično naša tiskarna. — Prestavljamo iz slovenščine na angleško in obratno. Cene zmerne.

Tiskarna Amerikanski Slovenec

1849 WEST CERMAK ROAD, : : CHICAGO, ILLINOIS